

tiden dog gennemgaaende en Maaned længere end for dem, der blev tvangsudskrevet til Befalingsmænd.

Nu kan man jo sige: Hvis vi vedtager dette Forslag, kan vi saa ikke vente — den ærede Ordfører erklærede sin Uvillie mod Militærvæsen, som jeg ganske deler med ham —, at de alle sammen vil gøre civil Tjeneste, og saa kommer Hæren til at mangle Mandskab? Den Tanke havde det ærede Medlem ogsaa i 1917, idet han sagde, at han kunde ønske at faa forandret Ordet „kan“ til „skal“; naar en Mand forlangte at faa civilt Arbejde, *skulde* han have dette civile Arbejde. Dertil sagde hans Partifælle, det ærede Medlem Hr. P. Munch, der da var Forsvarsminister: Det gaar ikke an, for saa risikerer vi, at Hæren ikke faar dem, den skal have; der maa være en Ventil i Loven, saaledes at Forsvarsministeren kan sige, at Hæren skal forlods have sine Folk, og saa, naar den har faaet dem, kan vi se, hvad der kan blive til civil Tjeneste. Men selv om der meldte sig 5 000 til civil Tjeneste — og der vilde sikkert melde sig mange, hvis dette Forslag blev vedtaget —, vilde, som det blev fremhævet af den ærede Ordfører for Venstre, Hæren faa lige mange, for det vilde bare betyde, at man gik længere ned i Lodtrækningsnumrene, og en Del af dem, der ellers vilde blive fri for at være Soldater, vilde blive tvunget dertil. Derfor kan jeg ikke tænke mig, at det ærede Medlem skulde mene, at dette Forslag kan gennemføres, saaledes som det er stillet her.

Det er oplyst her af den højtærede Forsvarsminister, at der i Øjeblikket findes 3, som aftjener civil Værnepligt. For nogen Tid siden var der 2. Jeg antager, at 2—3 vil være Tallet. Disse Folk koster 14 500 Kr. Jeg indrømmer, at det er dyre Folk at have gaaende, og de vilde naturligvis blive billigere pr. Næse, hvis der var flere, men ikke billigere, hvad den samlede Udgift angaar, for den vilde blive højere. I Virkeligheden synes jeg, at disse 14 500 Kr. er godt udgivet. Det er givet, at det maa være dyrt, naar man skal holde Maskineriet i Gang med nogle faa Folk. Men at have gaaende flere Hundreder eller Tusinder til at aftjene civil Værnepligt, uden at fritage en eneste anden for at være Soldat — for det gør man jo ikke —, det synes jeg ikke, man kan kalde et Fremskridt. Jeg vilde nærmest kalde det for et Tilbageskridt. Det vilde føre til, at flere kom til at lide under den tvungne Værnepligt, de kommer jo nemlig alle under Tvungen. Hvis der melder sig f. Eks. 5 000 — for at tage et stort Tal —, som kan slippe

med civilt Arbejde, bliver der 5 000 andre, som bliver Soldater, fordi de ikke foretrækker det civile Arbejde, og skulde der endelig melde sig saa mange til det civile Arbejde, at man ikke faar nok til Soldater-tjenesten, saa maa man stille sig, som den tidligere Forsvarsminister Munch har gjort, idet han sagde: Nej, saa siger vi nej, Hæren skal have sit først, og naar den har faaet sit, kan vi bagefter tale om den civile Tjeneste.

Jeg kan derfor ikke tænke mig, at vi kan gaa ned fra 20 Maaneder til 7. Jeg vilde have fundet det rimeligt, om man i 1922 straks havde taget en Nedsættelse, der ikke var saa overvældende; og kunde vi nøjes med 18 Maaneder — jeg kan daarligt tænke mig, at man kunde gaa længere ned —, skulde jeg gerne yde min Medvirken dertil. Kan vi i et Udvalg faa saadanne Oplysninger, at vi kunde faa en saadan Ændring gennemført i Stedet for at afvente et Forslag senere fra den højtærede Forsvarsminister, skal jeg gerne med til i et Udvalg at overveje det. Men jeg maa paa Forhaand sige, at saaledes som Forslaget foreligger her, kan jeg ikke tænke mig, at den Mand, P. Munch, der nu sidder og konfererer med den højtærede Ordfører for Forslagsstillerne, vilde staa op og sige, at han anbefaler dette Forslag. For hvis han gør det nu, saa har han i den Grad komplet ændret Opfattelse fra 1917, at jeg kunde ønske at vide, hvad der er passeret i Mellemtiden, der har gjort, at han saa totalt har forandret sin Opfattelse, som det vilde betyde, at han kunde anbefale dette Lovforslag. Saaledes som Lovforslaget foreligger her, kan jeg ikke anbefale det.

Pürschel: Efter at den ærede tidligere Forsvarsminister paa saa sagkyndig Maade har taget dette Lovforslag under Behandling, er der jo ikke megen Grund for mig til at opholde Tingets Tid længe. Det er ganske utvivlsomt, at man af og til i Militæretaten kommer til at staa overfor Folk, for hvem det virkelig er en Samvittighedssag ikke at komme til at bære Vaaben. Jeg har selv staaet overfor en saadan Mand, den Gang jeg var Auditor. Man søgte at hjælpe disse Folk paa den Maade, at man førte dem over til Arbejdstropperne, hvor de ikke havde noget at gøre med at bære Vaaben udover det, at de undertiden bar en Sabel, som hang ved Siden og ikke kunde genere nogen, for den var ikke bestemt til nogen Sinde at blive trukket. Paa den Maade hjalp man disse Folk. Og den Slags Folk vilde jo den Dag i Dag, hvis denne Lov ikke forelaa,